

Nystads stads anslutning som delägare till Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab, beslut om åtgärder som arrangemanget förutsätter

885/00.04.01/2019

Stadsstyrelsen 25.11.2019 § 265

Beredare

Stadsjurist Monica Avellan, tfn 044 358 5727

FöredragandeStadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383
fornamn.efternamn@pargas.fi**Sammandrag:**

Nystads stad överväger att ansluta sig som delägare till Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab och att överföra sina uppgifter inom avfallshanteringen till bolaget. Samtidigt skulle staden inträda som medlem i Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd. Detta arrangemang förutsätter att de nuvarande ägarkommunerna godkänner en ny delägars anslutning till bolaget, de centrala villkoren för aktieemissionen och det nya aktieägaravtalet. Samtidigt behöver också samarbetsavtalet gällande nämnden uppdateras.

Bakgrund

Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab är ett avfallsbolag som ägs av 17 kommuner. Bolaget ordnar avfallshanteringen och avfallsrådgivningen för invånarna i kommunerna inom sitt verksamhetsområde för ägarkommunernas räkning. Bolaget erbjuder sina tjänster också till fastigheter i ägarkommunerna. I dagsläget bor det cirka 417 000 invånare inom bolagets verksamhetsområde. Antalet fritidsbostäder i området uppgår till cirka 36 000.

Det nuvarande bolaget blev till när ägarkommunerna i Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab den 17 juni 2014 undertecknade ett fusionsavtal med stöd av vilket Rouskis Oy fusionerades med Åbonejdens Avfallsservice Ab genom en absorptionsfusion. Ägarkommunerna har överfört sina uppgifter inom avfallshanteringen till bolaget i enlighet med 43 § i avfallslagen. I samband med fusionen inrättades det också en regional avfallshanteringsnämnd enligt 23 § i avfallslagen som är den gemensamma kommunala avfallshanteringsmyndigheten och det gemensamma organet för kommunerna i samarbetsområdet. Ägarkommunerna i bolaget är medlemskommuner i den gemensamma nämnden.

Genom att bredda sitt ägarunderlag kan Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab erbjuda de fastboende och fritidsboende verksamhetsmässigt enhetliga tjänster inom avfallshanteringen i ett allt större område. När enhetsstorleken ökar kan också tjänsterna tillhandahållas mer kostnadseffektivt, vilket avspeglar sig positivt på de priser som de boende betalar för tjänsterna. Tidpunkten för nya delägarkommuners anslutning till bolaget i början av 2021 är optimal, eftersom ekokraftverket i Salo, som byggs för att användas av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab, då står färdigt. I och med delägarskapet skulle det icke-återvinningsbara avfall som uppkommer i de nya delägarnas område kunna utnyttjas som energi på ett fördelaktigt sätt, samtidigt som de nya delägarna

skulle säkerställa ett regelbundet avfallsflöde till ekokraftverket från dessa kommuner.

Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab skickade i slutet av 2018 ett brev till åtta kommuner för att höra sig för om kommunerna var intresserade av att utreda möjligheten att ansluta sig som delägare till bolaget. Euraåminne, Raumo, Nystad och Vemo ville delta i utredningen. Letala, Pyhäranta, Gustavs och Tövsala valde att stanna utanför.

De juridiska, verksamhetsmässiga och ekonomiska förutsättningarna för ett eventuellt arrangemang utreddes under våren 2019 med de kommuner som övervägde delägarskap. Bolagets rådgivare i frågan har varit KPMG Oy Ab. På grundval av utredningen samlades de nuvarande ägarkommunerna till förhandlingar den 6 juni 2019 och till gemensamma förhandlingar med de kommuner som övervägde anslutning den 13 juni 2019. Förhandlingarna resulterade i att Nystads stad fastställde sitt intresse för anslutning och villkoren för arrangemanget genom att godkänna ett intentionsavtal om delägarskap. När beslut skulle fattas valde Raumo, Euraåminne och Vemo att stanna utanför arrangemanget. Nystads stad övergår till att använda bolagets tjänster enligt en särskilt överenskommen tidsplan efter att aktierna har registrerats i handelsregistret och erforderliga anteckningar gjorts i aktieägarförteckningen och beslut om överföringen av uppgifterna inom avfallshanteringen och om medlemskapet i nämnden fattats i den anslutande kommunen.

Samtliga nuvarande ägarkommuner fattar motsvarande beslut om principerna för godkännande av en ny delägare, om villkoren för aktieemissionen och om ändringarna i aktieägaravtalet, bolagsordningen och nämndavtalet. Efter besluten ska delägararrangemanget behandlas i Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s bolagsstämma. Efter det verkställs en aktieemission till Nystads stad.

Godkännande av en ny delägare

I punkt 5 i bolagets gällande aktieägaravtal står följande: "Om en ny kommun eller en med en kommun jämförbar sammanslutning som samtidigt också är en sådan upphandlande enhet som avses i upphandlingslagstiftningen önskar ansluta sig till Bolaget, beslutar Delägarna om frågan vid bolagsstämman. Beslutet förutsätter att Delägare som äger minst $\frac{3}{4}$ av Bolagets alla Aktier har understött beslutet, inklusive den prissättning av den riktade aktieemissionen till den nya delägaren som förhandlas fram med den nya delägaren. Då en ny delägare ansluter sig till Bolaget bestäms de gamla Delägarnas ägarandelar i förhållande till de nuvarande ägarandelarna, om inte annat särskilt avtalas."

Enligt avtalsbestämmelsen fattas beslut om godkännande av en ny delägare med kvalificerad majoritet av bolagsstämman. Målet är att sammankalla en extra bolagsstämma under november månad för att fatta beslut i ärendet. Samma bolagsstämma ska även fatta beslut om verkställandet av aktieemissionen och om ändringarna i aktieägaravtalet för bolagets del. Bolaget ansvarar för att praktiskt genomföra processen.

Centrala villkor för aktieemission

I aktieemissionen emitteras högst 1 259 nya aktier. Det teckningspris som ska

betalas till bolaget är 486,66 euro/aktie. Det sammanlagda maximiantalet aktier som emitteras är därmed 612 704,94 euro.

Teckningspriset grundar sig på synen på aktiernas gängse värde beräknat enligt substansvärdet för bolagets tillgångar. Också den ekonomiska rådgivare som bolaget anlitat, KPMG Oy Ab, har gjort en uppskattning av aktiernas gängse värde och gett en grundrekommendation om teckningspriset. Bolagets styrelse anser att det föreslagna teckningspriset är rätt och motiverat och enligt styrelsens mening är det inte förknippat med väsentliga värderingsproblem.

I aktieemissionen tecknar Nystads stad nya aktier och det sker inga förändringar i de gamla ägarnas aktieantal. Nystads stads andel av aktiestocken i bolaget kommer att vara 2,35 procent. Förändringen sänker de gamla ägarkommunernas ägarandelar proportionellt så att ägarandelarna efter aktieemissionen fördelar sig enligt följande:

Stad/Kommun	Antal aktier	Tidigare ägarandel %	Ny ägarandel %
Åbo	12 018	23	22,46 %
Salo	10 560	20,21	19,73 %
Reso	7 200	13,78	13,46 %
S:t Karins	5 768	11,04	10,78 %
Nådendal	4 039	7,73	7,55 %
Pargas	3 793	7,26	7,09 %
Pemar	2 045	3,91	3,82 %
Lundo	1 688	3,23	3,15 %
Kimitoön	1 431	2,74	2,67 %
Nystad	1 259		2,35 %
Masku	685	1,31	1,28 %
Virmo	658	1,26	1,23 %
Sagu	594	1,14	1,11 %
Pöytyä	507	0,97	0,95 %
Rusko	455	0,87	0,85 %
Nousis	355	0,68	0,66 %
Aura	287	0,55	0,54 %
S:t Mårtens	167	0,32	0,31 %
Sammanlagt	53 509	100	100,00 %

Av teckningspriset för de nya aktierna tas 56,89 euro/aktie upp i aktiekapitalet och 429,77 euro/aktie avsätts till fonden för inbetalt fritt kapital.

Bolaget ansvarar för verkställandet av aktieemissionen efter att samtliga nuvarande delägare har behandlat ärendet och bolagsstämman har fattat beslut om Nystads stads anslutning till bolaget och om aktieemissionen. Teckningspriset för en aktie betalas i sin helhet genom de anläggningstillgångar/det affärsvärde som övergår från kommunen/staden till bolaget.

I samband med anslutningsarrangemanget delas ut en tilläggsdividend till de nuvarande ägarna. I beloppet beaktas den nya delägarens kommande påverkan på bolagets aktiekapital samt resultatprognosen för räkenskapsåret 2019. Arrangemanget påverkar inte bolagets finansiella ställning eller soliditet

väsentligt. Bolaget bereder ett beslutsförslag i ärendet till den extra bolagsstämman.

Ändringar i aktieägaravtalet och bolagsordningen

Aktieägaravtalet ska uppdateras så att det återspeglar ändringen i ägarunderlaget. Som en teknisk ändring ska villkoret som gäller antalet platser i styrelsen uppdateras så att det återspeglar den större sammansättningen. Bolagets styrelse ska framöver bestå av 7-13 ledamöter. Ändringen ska göras såväl i aktieägaravtalet som i bolagsordningen.

Utöver antalet platser i styrelsen ska också bestämmelserna om ägarnas rätt att utse styrelseledamöter ändras. Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab är en anknuten enhet till sina ägare enligt 15 § i upphandlingslagen. På grund av bolagets status som anknuten enhet kan ägarna göra upphandlingar hos bolaget utan konkurrensutsättning. Speciellt viktigt med tanke på bolagets status som anknuten enhet är kravet på bestämmande inflytande som i praktiken betyder att ägarna har möjlighet att påverka beslut som är viktiga för bolaget. Upphandlande enheter kan också tillsammans utöva ett bestämmande inflytande över en anknuten enhet.

Enligt 15 § 5 momentet i upphandlingslagen anses upphandlande enheter tillsammans utöva ett bestämmande inflytande över en anknuten enhet om den anknutna enhetens organ består av representanter för alla upphandlande enheter och om de upphandlande enheterna tillsammans kan utöva avgörande beslutanderätt över den anknutna enhetens strategiska mål och viktiga beslut. Dessutom förutsätts att den anknutna enheten handlar i enlighet med det intresse som de upphandlande enheter som utövar ett bestämmande inflytande har. För att säkerställa att detta krav uppfylls i en anknuten enhet i aktiebolagsform gäller som utgångspunkt att delägarna ska kunna påverka beslutsfattandet via rätten att utse styrelseledamöter. Då det är fråga om ett bolag med brett ägarunderlag är det resonabelt att rätten att utse styrelseledamöter organiseras genom gemensam representation. För att rätten att utse styrelseledamöter och möjligheten att påverka bolagets verksamhet ska kunna säkerställas föreslås att bolagets aktieägaravtal ändras så att de mindre ägarna i bolaget har rätt att utse två (2) gemensamma representanter i bolagets styrelse i enlighet med den process som finns inskriven i aktieägaravtalet.

Ändringarna i aktieägaravtalet och bolagsordningen görs enligt en princip som möjliggör att eventuella nya delägare kan senare ansluta sig till bolaget utan att aktieägaravtalet behöver ändras separat vid varje anslutning. Framöver skulle ändringarna i aktieägaravtalet till följd av anslutningar göras i form av särskilda avtalsbilagor så att aktieägaravtalet inte behöver uppdateras separat. Nya delägars anslutning till bolaget skulle också i fortsättningen förutsätta beslut hos de gamla delägarna i enlighet med villkoren i aktieägaravtalet. Detsamma gäller ändringarna i aktieägaravtalets innehåll.

De nuvarande ägarnas rätt att utse styrelseledamöter ska inte ändras i övrigt. Åbo stad utser enligt aktieägaravtalet tre styrelseledamöter på samma sätt som tidigare. Ordföranden för styrelsen väljs bland de styrelseledamöter som Åbo utsett. Salo och Reso städer utser enligt aktieägaravtalet två styrelseledamöter på

samma sätt som tidigare. Vice ordföranden för styrelsen väljs bland de styrelseledamöter som Salo utsett. S:t Karins, Nådendal, Pemas och Pargas har rätt att utse en styrelseledamot på samma sätt som tidigare. De kommuner som är minoritetsdelägare har framöver rätt att utse två gemensamma representanter i styrelsen.

De ovan beskrivna ändringarna framgår som markerade av bifogat aktieägaravtal. Utöver ändringarna som gäller rätten att utse styrelseledamöter har det också gjorts preciseringar gällande statusen som anknuten enhet samt tekniska ändringar som i fortsättningen möjliggör nya delägars anslutning till bolaget utan att aktieägaravtalet behöver uppdateras.

Ett villkor och en förutsättning för teckning av aktierna och för anslutning som delägare till bolaget är att den nya delägaren förbinder sig att utan villkor och begränsningar följa bolagets nya aktieägaravtal.

Intentionsavtal

Nystads stad har godkänt intentionsavtalet om anslutning till bolaget. Genom att godkänna intentionsavtalet har staden uttryckt sitt intresse för att ansluta sig till bolaget på de villkor som beskrivs i intentionsavtalet. Som bilagor till intentionsavtalet fanns bolagets nya aktieägaravtal och utkastet till bolagsordning som den anslutande delägaren har förbundit sig att godkänna som bindande för sig själv som en del av arrangemanget. Likaså fastställdes teckningspriset för en aktie i intentionsavtalet.

Uppdatering av avtalet om en gemensam avfallshanteringsnämnd

Bestämmelser som tillämpas

Enligt 23 § i avfallslagen är den kommunala avfallshanteringsmyndigheten ett gemensamt organ för kommunerna i samarbetsområdet, om kommunen har överfört en serviceuppgift med anknytning till ordnandet av den kommunala avfallshanteringen till ett kommunägt bolag i enlighet med 43 § i avfallslagen. Om det gemensamma organet föreskrivs närmare i kommunallagen.

Enligt 51 § i kommunallagen kan en kommun sköta en uppgift för en eller flera kommuners räkning så att kommunerna har ett gemensamt organ som svarar för skötseln av uppgiften. Den kommun som sköter uppgiften kallas ansvarig kommun (tidigare värdkommun). Kommunerna kan komma överens om att en del av ledamöterna i det gemensamma organet utses av de andra kommunerna.

I 52 § i kommunallagen föreskrivs vad det åtminstone ska bestämmas om i ett avtal om ett gemensamt organ. Det är det gemensamma organets uppgifter och sammansättning, de andra kommunernas rätt att utse ledamöter i organet, grunderna för kostnaderna och fördelningen av dem samt avtalets giltighet och uppsägning av avtalet. I avtalet kan det också bestämmas att kommunstyrelsen i den ansvariga kommunen inte har rätt att till behandling ta upp ett ärende som det gemensamma organet har fattat beslut i.

Behov av att uppdatera avtalet

Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd har inlett sin verksamhet den 1

september 2015 som ett gemensamt organ för 17 kommuner i enlighet med 23 § i avfallslagen. Den ansvariga kommunen är Åbo. Nämnden ingår i Åbo stads organisation och sorterar under stadsfullmäktige och stadsstyrelsen i Åbo.

Avtalet om en gemensam avfallshanteringsnämnd behöver uppdateras nu när Nystads stad ska ansluta sig som delägare till Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab. I det befintliga avtalet ska de ändringar i nämndens storlek och platsfördelning som Nystads stads anslutning till bolaget föranleder skrivas in. Till övriga delar behöver avtalet inte uppdateras eller ändras. Nämnden inleder sin verksamhet i sin nya sammansättning den 1 januari 2021, alltså samtidigt som Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab:s bolagsarrangemang träder i kraft.

Nämnden består i dagsläget av 15 ledamöter. Det betyder att samtliga medlemskommuner inte har en egen representant i nämnden varje mandatperiod. I och med Nystads stads anslutning till bolaget är det motiverat att öka nämndens storlek till 16 ledamöter så att Nystads stad får rätt att utse en egen ledamot med personlig ersättare i nämnden. Platsfördelningen mellan de nuvarande kommunerna ändras inte.

Bilaga

Utkast till aktieägaravtal
Utkast till bolagsordning
Avtal om en gemensam avfallshanteringsnämnd (med ändringarna synliga)

Kompletterande material

Nystads stads beslut om godkännande av intentionsavtalet

Förslag

Stadsfullmäktige beslutar

- godkänna principerna för en ny delägares anslutning till bolaget och de huvudsakliga villkoren för en riktad aktieemission mot vederlag
- godkänna det bifogade nya aktieägaravtalet
- godkänna ändringarna i bolagsordningen
- godkänna ändringarna i avtalet om avfallshanteringsnämnden
- ge stadsstyrelsen rätt att göra mindre ändringar i avtalen, inklusive eventuella ändringar med anledning av att någon av de kommuner som förbundet sig till arrangemanget väljer att stanna utanför
- att beslutet verkställs utan att invänta att det vunnit laga kraft.

Beslut

Förslaget godkändes.

Delgivning

Efter fullmäktiges beslut: Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab, Sydvästra Finlands avfallshanteringsnämnd, Åbo stad, Salo stad, Reso stad, S:t Karins stad, Nådendals stad, Pemar stad, Lundo kommun, Kimitoöns kommun, Nystads stad, Masku kommun, Virmo kommun, Sagu kommun, Pöytyä kommun, Rusko kommun, Nousis kommun, Aura kommun, S:t Mårtens kommun
